

Ændring af eksamen på gymnasierne

Gymnasielærerne støtter undervisningsministerens fremlagte strakspakke mod AI-snyd i gymnasiet. Vi foreslår dog, at pakken suppleres med følgende initiativer, som vil gøre en stor forskel til årets eksamener:

Overvågningsprogrammer skal være obligatoriske

Brugen af overvågningsprogrammer ved prøver og eksamener skal være obligatorisk på alle gymnasiale uddannelser. Strakspakkens opfordring til skolerne sikrer ikke lige vilkår for eleverne. GL foreslår konkret, at der udvikles eller certificeres en statslig løsning som sikrer lige vilkår.

Skriftlige eksamener skal gøres (lidt) mere analoge

Ved alle skriftlige eksamener (hvor det ikke findes i dag) bør der indføres et analogt delelement af én times varighed. Herefter fortsætter prøven i den resterende tid efter den nuværende model. Forsøg med skrivning i lukkede tekstfelter bør samtidig udvides til flere fag, hvor prøveformen understøtter fagets formål og kompetencemål. Formålet er bl.a. at sikre mere dybdelæring for eleven, og at bedømmerne altid har adgang til et autentisk tekstgrundlag, der med sikkerhed er produceret af eleven selv.

Mundtlige eksamener skal gøres mere analoge, og præfabrikerede AI-oplæg skal begrænses

Mere autentiske eksamenssituationer

Afhængigt af fag bør der enten være mulighed for at fjerne skærme fra eksamensforberedelsen (undtagelse fx ved dysleksi) eller at indføre et element uden forberedelse – dvs. materiale, som eleven først møder i eksamenslokalet, men knytter sig til det gennemgåede stof. Formålet er at give bedømmerne mulighed for at vurdere elevernes reelle fortrolighed med pensum men også deres evne til spontan faglig refleksion uden hjælpemidler.

Kortere elevoplæg til mundtlig eksamen

Mange mundtlige eksamener giver eleverne ret til lange indledende mundtlige oplæg, der er udarbejdet på forhånd og ofte er genereret af AI. Det tager tid fra den faglige dialog som bør være kernen i den mundtlige eksamen og ikke er lige så sårbar over for uhensigtsmæssig brug af AI. Elevernes indledende oplæg bør begrænses til 2-3 minutter frem for det nuværende retskrav på 8-10 minutter (fx ud af samlet 30 min. eksamen). Forslaget bør også gælde ved mundtligt forsvar af de større skriftlige opgaver.

Gymnasielærerne

Elever skal ikke kriminaliseres i forbindelse med de store opgaver

AI bør være tilladt til informationssøgning og skrivevejledning i forbindelse med de større skriftlige opgaver (fx SRP og SOP). Det skal fastholdes, at opgaven er elevens eget arbejde, og at bedømmelsen i høj grad baseres på den mundtlige præstation. Eleverne skal skriftligt deklarerer, om- og hvordan AI er anvendt. GL foreslår, at den obligatoriske samtale forud for eksamen ml. censor og lærer afskaffes og erstattes med længere eksaminationstid, så der er bedre tid til dialog mellem eleven og bedømmerne. Den nuværende situation er uholdbar, fordi brug af AI under skriveperioden til SRP/SOP i dag er helt forbudt, men eleverne samtidig ikke kan undgå at møde eller anvende AI i deres skriveproces, når teknologien allerede er integreret i almindelige søge- og skriveværktøjer. Vi risikerer dermed at kriminalisere adfærd, som eleverne ikke nødvendigvis opfatter som snyd eller bevidst regelbrud.

Der skal afsættes midler til efteruddannelse og udvikling af nye eksamensformer

Alle lærere bør have adgang til et kompetenceløft inden for digital teknologi og kunstig intelligens – herunder adgang til relevante AI-læremidler. Eleverne har som led i den daglige undervisning akut behov for undervisning i digital dannelse. Her mangler lærerne kompetencer.

Samtidig bør der afsættes midler til forsøg med nye eksamensformer, der bygger videre på de forsøg, som allerede gennemføres i regi af STUK. Finansiering kan ske i forbindelse med de kommende finanslovsforhandlinger.

Årsprøver og terminsprøver kan bruges til forsøg

Skolerne bør udnytte de rammer årsprøver og terminsprøver giver til læringsforsøg. Prøvernes placering og tilrettelæggelse skal fastlægges lokalt i forsøgsprojekter, så skolerne afprøver forskellige prøveformer og også evt. modeller for anvendelse af AI i en prøvesammenhæng. Det skal være muligt at anvende overvågningsprogrammer. En bedre anvendelse af termins- og årsprøver kan modvirke udviklingen mod et kraftigt stigende antal mindre standpunktsprøver i den daglige undervisning.

Finansiering og perspektiv

GL understreger, at forslagene skal betragtes som nødvendige akuttiltag. Formålet er her og nu at begrænse snyd og beskytte fagligheden i gymnasiet. Samtidig er det afgørende, at alle initiativer - inklusiv mundtligt forsvar af SSO - følges nøje så det sikres, at personalets arbejdstid og skolernes økonomi ikke belastes yderligere, uden at der afsættes ekstra ressourcer. På længere sigt er der behov for en mere grundlæggende drøftelse af gymnasiets undervisnings- og eksamensformer. Målet bør være at udvikle et system, hvor AI integreres på en måde, der styrker læring og faglighed, samtidig med at prøvernes troværdighed og værdi fastholdes.